

โครงการป้องกันและควบคุมไข้เลือดออก

องค์การบริหารส่วนตำบลม่วงงาม อำเภอสทิงพระ จังหวัดสงขลา

หลักการและเหตุผล

ด้วยปัจจุบัน โรคที่เกิดจากยุง มีไข้มีเฉพาะโรคไข้เลือดออก เหมือนแต่ในอดีต กับพบว่ามีโรคที่เกิดจากการมียุงเป็นพาหะด้วยคือ โรคติดเชื้อไวรัสชิคา โรคไข้ปวดข้อยุงลาย ซึ่งมีแนวโน้มเกิดการระบาดอย่างรุนแรง อันเนื่องด้วยสาเหตุของสภาพของภูมิอากาศที่เอื้อต่อการเพาะพันธุ์ลูกน้ำยุงลาย ยุงลายมีพัฒนาการในการต้านทานสารเคมีในการกำจัดมากขึ้นทำให้สารเคมีที่ใช้กำจัดทั้งระยะลูกน้ำยุงลาย และระยะกำจัดยุงลายระยะตัวเต็มวัยไม่ได้ผลที่ดีเหมือนเช่นในอดีต เมื่อสารเคมีตัวเดิมไม่ได้ประสิทธิภาพ ก็มีการสรรหาสารเคมีตัวใหม่ที่มีความรุนแรงมากกว่ามาใช้เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพ แต่สิ่งที่ตามมาคือ ประชาชนมีโอกาสในการรับสารเคมีเพิ่มขึ้น อันตรายต่อสุขภาพ สิ่งแวดล้อมมีสารเคมีปนเปื้อน และถ้าหากประชาชนปฏิเสธการใช้สารเคมีเพราะเกรงจะได้รับผลกระทบต่อสุขภาพ ก็จะส่งผลให้ประสิทธิภาพในการกำจัดยุงลายในน้อยลงไปด้วย เมื่อความร่วมมือในการกำจัดยุงลายลดน้อยลง โอกาสที่แหล่งเพาะพันธุ์ลูกน้ำยุงลายมีเพิ่มมากขึ้น ความเสี่ยงต่อการเกิดโรคจากยุงลายก็เพิ่มมากขึ้น ดังนั้นต้องมีการประชาสัมพันธ์พร้อมทั้งหาแนวทางในการแก้ไขปัญหาการกำจัดยุงลายโดยให้ประชาชนมีส่วนร่วมและให้ความร่วมมือเพิ่มมากขึ้น ปัญหาโรคที่เกิดจากยุงลายก็จะสามารถแก้ไขได้ดีมากกว่าในอดีตที่ผ่านมา ซึ่งการแก้ไขปัญหาโรคไข้เลือดออกนอกจากใช้สารเคมีแล้ว ยังมีวิธีที่น่าสนใจ เหมาะสมสำหรับเป็นทางเลือกให้กับประชาชนทั้งวิธีการทางชีวภาพ คือการให้ศัตรูของยุงทำลายยุง เช่น การใช้แบคทีเรียกำจัดลูกน้ำยุงลาย การใช้ปลาหางนกยูง การลดหรือหลีกเลี่ยงการสัมผัสยุงลายโดยการใช้สมุนไพร การจัดการสิ่งแวดล้อมให้สะอาด มีให้เป็นแหล่งเพาะพันธุ์ยุงได้

องค์การบริหารส่วนตำบลม่วงงาม อำเภอสทิงพระ จังหวัดสงขลา มีอำนาจหน้าที่ตามพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ.๒๕๓๗ แก้ไขเพิ่มเติมฉบับที่ ๖ พ.ศ.๒๕๕๒ ตามมาตรา ๖๗(๓) มีอำนาจหน้าที่ป้องกันและระงับโรคติดต่อ และมาตรา ๑๖(๑๙) ในพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๒ กล่าวว่าองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีภารกิจและอำนาจหน้าที่ในด้านสาธารณสุข การอนามัยครอบครัว และการรักษาพยาบาล ดังนั้นเพื่อเป็นการป้องกันและควบคุมโรคไข้เลือดออกในพื้นที่ และลดความชุกชุมของลูกน้ำยุงลาย อันส่งผลให้เกิดความเสี่ยงต่อการเกิดโรค และการแพร่ระบาดของโรคไข้เลือดออก โดยกลวิธี เชิงรุกซึ่งเน้นหนักในมาตรการป้องกันและโรคล่วงหน้า ส่งเสริมการให้ความรู้กับประชาชนในพื้นที่ในการใช้หลักชีววิทยาในกระบวน การควบคุม/ทำลายแหล่งเพาะพันธุ์ยุงลายและกำจัดลูกน้ำยุงลายอย่างต่อเนื่อง และสามารถป้องกันและควบคุมโรคไข้เลือดออกได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล องค์การบริหารส่วนตำบล ม่วงงาม ได้ตระหนักถึงความสำคัญของปัญหาดังกล่าว จึงได้จัดทำ “โครงการ ป้องกันและควบคุมไข้เลือดออก ” ขึ้นเพื่อกระตุ้นให้ประชาชนเห็นความสำคัญตลอดจนส่งเสริมการมีส่วนร่วมของชุมชน ในการเตรียมความพร้อมของการควบคุมป้องกันโรคไข้เลือดออก ที่อาจจะเกิดโรคในพื้นที่ซึ่งจะสามารถควบคุมไม่ให้เกิดการแพร่ระบาดเพิ่มขึ้นได้

วัตถุประสงค์

๑. เพื่อลดจำนวนและอัตราป่วยด้วยโรคไข้เลือดออกในประชาชนในพื้นที่ตำบลม่วงงาม
๒. เพื่อเผยแพร่ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับโรคไข้เลือดออกให้ ผู้นำท้องที่ ผู้นำท้องถิ่น อสม. แกนนำสุขภาพชุมชน ให้มีศักยภาพในการช่วยกันดูแลและลดการแพร่ระบาดของโรคไข้เลือดออก
๓. เพื่อส่งเสริมให้ประชาชนมีความรู้และเข้าใจและตระหนักในการป้องกันไข้เลือดออก

เป้าหมาย

ดำเนินการทำลายวงจรการเกิดของยุงลาย ในเขตพื้นที่ หมู่ที่ ๑ – ๘ ตำบลม่วงงาม อำเภอเสนาให้ จังหวัดสระบุรี

๑. บ้าน จำนวน ๖๓๒ หลังคาเรือน
๒. โรงเรียน จำนวน ๒ แห่ง
๓. วัด จำนวน ๕ แห่ง
๔. ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ๑ แห่ง

กลวิธีดำเนินงาน

๑. จัดประชุมชี้แจงแนวทางการ ป้องกันและควบคุมโรคไข้เลือดออก ด้วยหลักชีววิทยา แก่ ครู นักเรียน อาสาสมัครสาธารณสุข ผู้นำชุมชน ผู้ดูแลเด็ก ประชาชนทั่วไป
๒. วางแผนปฏิบัติการป้องกันควบคุมโรคไข้เลือดออกระดับตำบล
๓. ออกสำรวจความชุกของยุงลายพร้อมให้ความรู้และกระตุ้นประชาชนให้มีความตระหนักถึงอันตรายจากการเกิดโรคอย่างสม่ำเสมอ
๔. ส่งเสริมให้มีการป้องกันและควบคุมโรคไข้เลือดออกในพื้นที่อย่างต่อเนื่อง
๕. เฝ้าระวังค้นหาผู้ป่วยในพื้นที่และแจ้งข้อมูลให้ทีมควบคุมโรคระบาดระดับตำบลดำเนินการสำรวจและดำเนินการควบคุมโรคภายใน ๒๔ ชั่วโมงตั้งแต่ได้รับข้อมูล

กิจกรรม

๑. จัดประชุมวางแผนปฏิบัติการป้องกันควบคุมโรคไข้เลือดออก

- ๑.๑ จัดประชุมชี้แจงแนวทางการ ป้องกันและควบคุมโรคไข้เลือดออกด้วยหลักชีววิทยา แก่ ครู นักเรียน อาสาสมัครสาธารณสุข ผู้นำชุมชน ผู้ดูแลเด็ก ประชาชนทั่วไป
- ๑.๒ วางแผนปฏิบัติการป้องกันควบคุมโรคไข้เลือดออกระดับตำบล

๒. สำรวจและทำลายวงจรชีวิตยุงลายในโรงเรียนและศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านโคก

- ๒.๑ พันหมอกควัน ในโรงเรียนและศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านโคก อย่างน้อยทุกๆ ๓ เดือน
- ๒.๒ ให้สุกศึกษากับนักเรียนเรื่องการป้องกันและควบคุมโรคไข้เลือดออก
- ๒.๓ สำรวจแหล่งเพาะพันธุ์ลูกน้ำยุงลายในโรงเรียนและศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านโคก

๓. สำรวจและทำลายวงจรชีวิตยุงลายในเขตพื้นที่ชุมชนหมู่บ้านโดยอาศัยพลังของประชาชน ชุมชน และอาสาสมัครสาธารณสุข

- ๓.๑ กรณีมีรายงานผู้ป่วยด้วยโรคไข้เลือดออกดำเนินการพันหมอกควันทำลายวงจรชีวิตยุงลาย
- ๓.๒ รมณรงค์แจกทรายอะเบท ควบคู่กับจุลินทรีย์เพื่อ ทำลายแหล่งเพาะพันธุ์ยุงลายทั้งในครัวเรือน และสิ่งแวดล้อมรอบๆครัวเรือน พื้นที่สาธารณะ
- ๓.๓ ส่งเสริมให้ชุมชนมีความสามารถในการป้องกันและควบคุมโรคไข้เลือดออกอย่างต่อเนื่อง

ขั้นเตรียมการ

๑. จัดทำโครงการเพื่อเสนออนุมัติ
๒. ประชุมชี้แจงโครงการและแนวทางการดำเนินการจัดอบรมแก่ คณะเจ้าหน้าที่องค์การบริหารส่วนตำบลม่วงงาม ผู้นำชุมชน อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน เพื่อชี้แจงโครงการ และการดำเนินการจัดอบรม
๓. จัดเตรียมวัสดุอุปกรณ์ต่าง ๆ ที่ใช้ในการอบรมและการทำลายวงจรชีวิตยุงลาย
๔. จัดเตรียมความพร้อมด้านสถานที่สำหรับการอบรม

ขั้นตอนการโครงการ

๑. จัดประชุม และอบรมให้ความรู้เรื่องโรคไข้เลือดออกแก่ ครู อาสาสมัครสาธารณสุข ผู้นำชุมชน ประชาชนทั่วไป
๒. สำรวจแหล่งเพาะพันธุ์ลูกน้ำยุงลายในโรงเรียน เพื่อหาค่า CI
๓. สำรวจแหล่งเพาะพันธุ์ลูกน้ำยุงลาย ในเขตพื้นที่ชุมชนหมู่บ้านโดย อสม. เพื่อหาค่า HI
๔. รมณรงค์ทำลายแหล่งเพาะพันธุ์ลูกน้ำยุงลาย ในโรงเรียนและชุมชน

ระยะเวลาดำเนินการ

ตุลาคม ๒๕๖๑ - กันยายน ๒๕๖๒

งบประมาณ

งบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๒ ขององค์การบริหารส่วนตำบลม่วงงาม แผนงานสาธารณสุข งานบริการสาธารณสุขและงานสาธารณสุขอื่น งบดำเนินการ ค่าใช้สอยรายจ่าย เกี่ยวเนื่องกับการปฏิบัติราชการที่ไม่เข้าลักษณะรายจ่ายหมวดอื่นๆ เพื่อจ่ายเป็นค่าใช้จ่ายตามโครงการป้องกัน และควบคุมไข้เลือดออก ซึ่งเป็นไปตามพระราชบัญญัติสภาพัฒนาการและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ.๒๕๓๗ แก้ไขเพิ่มเติมฉบับที่ ๖ พ.ศ.๒๕๕๒ ตามมาตรา ๖๗(๓) และมาตรา๑๖(๑๙) ในพระราชบัญญัติกำหนดแผนและ ขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๒ โดยมีรายละเอียดค่าใช้จ่าย ดังนี้

๑. ค่าอาหารว่างพร้อมเครื่องดื่มสำหรับผู้เข้ารับการอบรม จำนวน ๒๕๐ คนๆละ ๒๕ บาท เป็นเงิน ๖,๒๕๐.- บาท
๒. ค่าจัดซื้อทรายกำจัดลูกน้ำยุงเคลือบสารเคมีฟอส ๑% บรรจุซองชา ขนาดบรรจุซองละ ๒๐ กรัม จำนวน ๖,๒๕๐ ซองๆละ ๓ บาท เป็นเงิน ๑๘,๗๕๐.- บาท
- ๓ . ค่าจัดซื้อทรายกำจัดลูกน้ำยุงเคลือบสารเคมีฟอส ๑% ขนาดบรรจุซองละ ๕๐ กรัม จำนวน ๕ ถังๆละ ๒,๙๐๐.- บาท เป็นเงิน ๑๔,๕๐๐.- บาท
- ๔ . ค่าจัดซื้อสารเคมีฟ่นกำจัดยุงลาย สารเดลต้าเมทริน ๑% จำนวน ๓ ลิตรๆละ ๑,๒๐๐ บาท เป็นเงิน ๓,๖๐๐.- บาท
๕. ค่าน้ำมันเชื้อเพลิงเพื่อให้ในกิจกรรมพ่นหมอกควันกำจัดยุงลาย เป็นเงิน ๒,๔๐๐.- บาท
๖. ค่าป้ายรณรงค์กำจัดลูกน้ำยุงลาย จำนวน ๑๐ ป้าย เป็นเงิน ๔,๕๐๐.-บาท

รวมเป็นค่าใช้จ่ายทั้งสิ้น ๕๐,๐๐๐.- บาท (-ห้าหมื่นบาทถ้วน-)

หน่วยงานที่รับผิดชอบ

สำนักงานปลัด องค์การบริหารส่วนตำบลม่วงงาม

ผลที่คาดว่าจะได้รับ

๑. ประชาชนทุกระดับมีความรู้ความเข้าใจและร่วมมือในการควบคุมและป้องกันโรค ไข้เลือดออกอย่างเข้มแข็งและต่อเนื่อง และยั่งยืน
๒. ยอดผู้ป่วยด้วยโรคไข้เลือดออก / อัตราป่วยโรคไข้เลือดออกลดน้อยลง
๓. ไม่มีผู้ป่วยตายด้วยไข้เลือดออก
๔. สามารถควบคุมอัตราป่วยด้วยโรคไข้เลือดออกให้ได้ไม่เกินเกณฑ์ที่กระทรวงสาธารณสุข กำหนด

การประเมินผล

- ๑ . ค่าดัชนีลูกน้ำยุงลายตลอดปี โดยมีค่า HI ในแต่ละหมู่บ้านน้อยกว่าร้อยละ ๑๐
- ๒ . ค่า CI ในโรงเรียน หน่วยงาน องค์การภาครัฐ ภาคเอกชน เท่ากับ ๐
๓. อัตราป่วยไม่เกิน ๕๐ ต่อประชากรแสนคน

ผู้เสนอโครงการ

อภันตรี พรหมโชติ
(นางอภันตรี พรหมโชติ)
เจ้าพนักงานสาธารณสุขชุมชน

ผู้พิจารณาโครงการ

สุปราณี จันทรส่ง
(นางสาวสุปราณี จันทรส่ง)
หัวหน้าสำนักงานปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลม่วงงาม

ผู้เห็นชอบโครงการ

เห็นควรอนุมัติ

สายชล จิตรทัย
(นางสาวสายชล จิตรทัย)
ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลม่วงงาม

ผู้อนุมัติโครงการ

อนุมัติ

ณรงค์รัชช์ ประเสริฐสุข
(นายณรงค์รัชช์ ประเสริฐสุข)
นายกองค์การบริหารส่วนตำบลม่วงงาม

